

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การจัดการฝึกอบรมคอมพิวเตอร์ สำหรับครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา นั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีลำดับขั้นตอนในการปฏิบัติ หรือกระบวนการเพื่อเป็นกรอบแนวคิดในการจัดการฝึกอบรม ซึ่งการจัดการฝึกอบรมคอมพิวเตอร์ที่ผ่านมา หรือที่จัดอยู่ในปัจจุบันนั้น มีทั้งภาครัฐบาล คือสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เป็นผู้จัดการฝึกอบรมเอง และภาคเอกชนเป็นผู้จัด ซึ่งแนวทางในการปฏิบัติของแต่ละหน่วยงาน ก็มีความแตกต่างกันไปตามประสบการณ์ที่ตนเองได้พบ ตามที่ตนเองได้เคยศึกษา ซึ่งทั้งนี้ก็ยังไม่มีสิ่งใดที่จะตัดสินความถูกต้องได้ เพียงแต่ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการฝึกอบรมทุกท่าน ต่างก็เน้นถึงแนวทางหรือประสบการณ์ ตลอดจนทฤษฎีที่เกี่ยวข้องที่ต่างกัน ผู้วิจัยจึงได้ใช้ระเบียบวิธีวิจัย เพื่อนำเสนอรูปแบบการฝึกอบรมคอมพิวเตอร์ สำหรับครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา ซึ่งจะเป็นแนวปฏิบัติกลาง สำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการจัดการฝึกอบรมคอมพิวเตอร์ สำหรับครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ เกี่ยวกับการฝึกอบรมคอมพิวเตอร์ สำหรับครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
2. เพื่อนำเสนอรูปแบบการฝึกอบรมคอมพิวเตอร์ สำหรับครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญด้านคอมพิวเตอร์ และด้านการฝึกอบรมคอมพิวเตอร์ ซึ่งมีคุณสมบัติดังนี้

1. เป็นผู้มีหน้าที่ฝึกอบรมคอมพิวเตอร์ สำหรับครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา และเคยผ่านการจัดการฝึกอบรมมาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ครั้ง และ/หรือ
2. เป็นผู้มีความรู้ ประสบการณ์ในด้านคอมพิวเตอร์ และจัดการเรียนการสอนคอมพิวเตอร์ ในโรงเรียนประถมศึกษา และ/หรือ

3. มีประสบการณ์ในการจัดทำหลักสูตรฝึกอบรมคอมพิวเตอร์ ในโรงเรียนประถมศึกษา

4. เป็นครูผู้สอนหรือเลขเขียนคำรายการฝึกอบรมคอมพิวเตอร์ (ไม่เฉพาะแต่ด้านคอมพิวเตอร์ ในโรงเรียนประถมศึกษา)

5. เป็นอาจารย์ผู้สอนที่ใช้คอมพิวเตอร์ในการจัดการเรียนการสอน (ไม่เฉพาะแต่ระดับประถมศึกษา)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญการฝึกอบรมคอมพิวเตอร์ ซึ่งมีคุณสมบัติ ดังกล่าวข้างต้น จำนวน 24 คน จากหน่วยงานต่างๆ คือ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ 14 คน กรมวิชาการ 4 คน ทบวงมหาวิทยาลัย 2 คน สำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร 2 คน กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม (ฝ่ายเทคโนโลยีการฝึกอบรม) 1 คน สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี 1 คน กลุ่มตัวอย่างดังกล่าว ผู้วิจัยได้มาจากการเลือกกลุ่มตัวอย่าง โดยวิธีการแบบลูกโซ่ (Snowball) โดยการแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญด้านการฝึกอบรมคอมพิวเตอร์ เป็น ลำดับต่อๆ กันไป

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ แบบสอบถามจำนวน 3 รอบ รอบที่ 1 เป็นแบบสอบถาม แบบปลายเปิด จำนวน 11 ข้อ รอบที่ 2 และรอบที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด แบบลำดับขั้นการจัดค่า 5 ระดับ โดยแบบสอบถามรอบที่ 2 สร้างจากข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามรอบที่ 1 แบ่งเป็น 3 ตอน คือ

- ตอนที่ 1 ชั้นตอนของรูปแบบการฝึกอบรมคอมพิวเตอร์ จำนวน 9 ข้อ
- ตอนที่ 2 ความสัมพันธ์ของชั้นตอนการฝึกอบรมคอมพิวเตอร์ จำนวน 7 ข้อ
- ตอนที่ 3 รายละเอียดของแต่ละชั้นตอนของการฝึกอบรมคอมพิวเตอร์ จำนวน 309 ข้อ

แบบสอบถามรอบที่ 3 จะมีข้อคำถามเหมือนกับรอบที่ 2 ทุกประการ ต่างกันที่รอบที่ 3 มีค่าสถิติที่คำนวณจากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ คือ ค่ามัธยฐาน ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ และค่าที่ผู้เชี่ยวชาญได้ตอบไว้ในรอบที่ 2 แสดงไว้ทุกข้อ

และแบบประเมินการรับรองรูปแบบการฝึกอบรมคอมพิวเตอร์ แบ่งเป็น 3 ตอน คือ

- ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้รับรองรูปแบบ
- ตอนที่ 2 เป็นการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบ โดยใช้ข้อคำถามแบบลำดับขั้นการจัดค่า 5 ระดับ
- ตอนที่ 3 เป็นการประเมินรายละเอียดของชั้นตอน โดยใช้ข้อคำถามให้เลือกตอบและ ทำถามแบบปลายเปิด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้แบ่งการเก็บรวบรวมข้อมูล ออกเป็น 2 ชั้น คือ

1. การพัฒนารูปแบบการฝึกอบรมคอมพิวเตอร์ สำหรับครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
2. การรับรองรูปแบบการฝึกอบรมคอมพิวเตอร์ สำหรับครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

ชั้นที่ 1 การพัฒนารูปแบบการฝึกอบรมคอมพิวเตอร์ สำหรับครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยโดยใช้เทคนิคเดลฟาย เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งเป็นความคิดเห็นร่วมกันและสอดคล้องกันของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 24 ท่าน ที่ตอบแบบสอบถามครบทั้ง 3 รอบ โดยนำข้อมูลแต่ละรอบมาวิเคราะห์ และส่งกลับไปให้ผู้เชี่ยวชาญ พร้อมกับผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญในรอบที่ผ่านมา ในกรณีที่ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นไม่ตรงกันและ/หรือไม่สอดคล้องกัน ผู้เชี่ยวชาญก็สามารถแก้ไขได้ หรืออาจยืนยันคำตอบเดิมของตน

ชั้นที่ 2 การรับรองรูปแบบการฝึกอบรมคอมพิวเตอร์ สำหรับครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

เมื่อผู้วิจัยสร้างรูปแบบการฝึกอบรมคอมพิวเตอร์ สำหรับครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา แล้ว ได้สร้างแบบประเมินการรับรองต้นแบบชิ้นงาน ให้ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการจัดฝึกอบรมคอมพิวเตอร์ สำหรับครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบและรับรองต้นแบบชิ้นงานที่ได้สร้างขึ้น

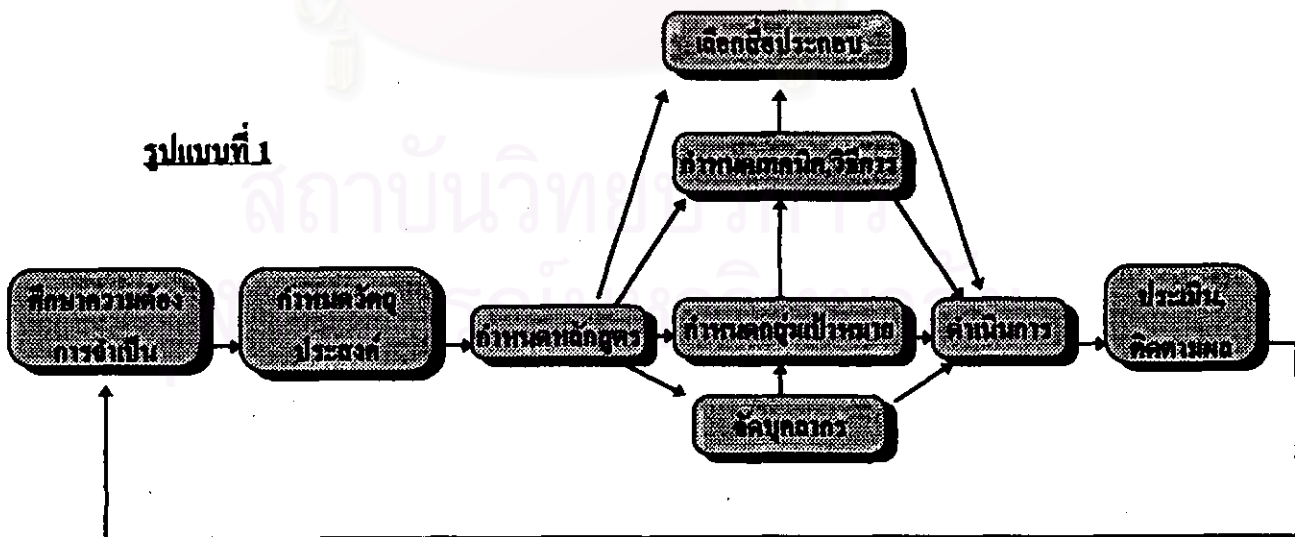
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สรุปผลการวิจัย

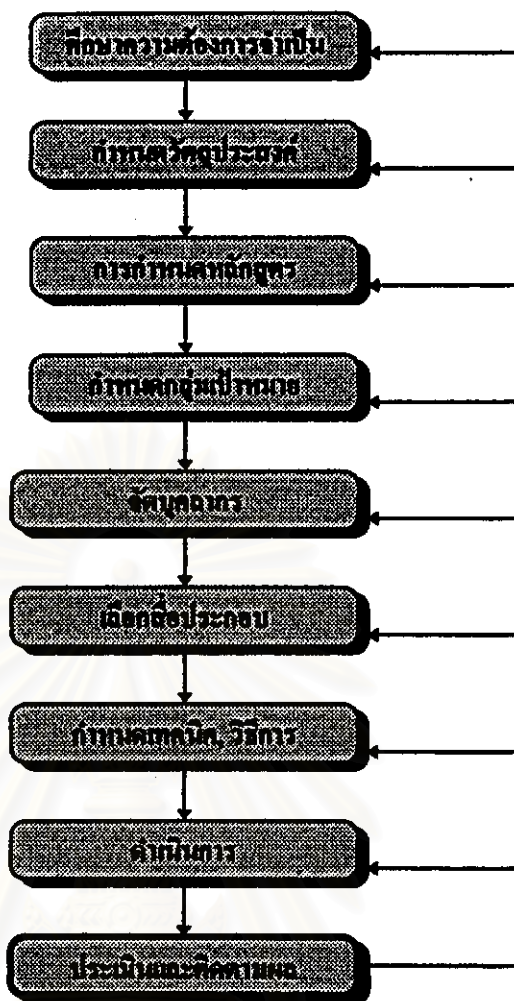
จากผลการดำเนินการวิจัย เพื่อสร้างรูปแบบการฝึกอบรมคอมพิวเตอร์ สำหรับครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ทำให้ผู้วิจัยได้ขั้นตอนในการฝึกอบรมคอมพิวเตอร์ จำนวน 9 ขั้นตอน ดังนี้

1. การศึกษาความต้องการจำเป็นในการฝึกอบรมคอมพิวเตอร์
2. การกำหนดวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรมคอมพิวเตอร์
3. การกำหนดหลักสูตรการฝึกอบรมคอมพิวเตอร์
4. การกำหนดกลุ่มเป้าหมายของการฝึกอบรมคอมพิวเตอร์
5. การจัดบุคลากรการฝึกอบรมคอมพิวเตอร์
6. การเลือกสื่อประกอบการฝึกอบรมคอมพิวเตอร์
7. การกำหนดเทคนิคและวิธีการฝึกอบรมคอมพิวเตอร์
8. การดำเนินการฝึกอบรม คอมพิวเตอร์
9. การประเมินและติดตามผลการฝึกอบรมคอมพิวเตอร์

รูปแบบการฝึกอบรมคอมพิวเตอร์ ที่แสดงถึงความสัมพันธ์ของขั้นตอนการฝึกอบรมคอมพิวเตอร์ สำหรับครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ มี 2 รูปแบบ คือ

รูปแบบที่ 2

รายละเอียดของรูปแบบการฝึกอบรมคอมพิวเตอร์ จำแนกตามขั้นตอนทั้ง 9 ชั้น มีรายละเอียดดังนี้

1. การศึกษาความต้องการจำเป็นในการฝึกอบรมคอมพิวเตอร์

1.1 ขั้นตอนในการศึกษาความต้องการจำเป็น ได้แก่

1.1.1 ชั้นการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน

- 1.1.1.1 การศึกษาระบบงานในโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับคอมพิวเตอร์
- 1.1.1.2 การศึกษาจากการฝึกอบรมคอมพิวเตอร์ ที่ผ่านมา
- 1.1.1.3 การศึกษาถึงสภาพความต้องการของโรงเรียน
- 1.1.1.4 การศึกษาถึงสภาพความต้องการของครูผู้สอน
- 1.1.1.5 การศึกษาจากผลการสอนคอมพิวเตอร์ในโรงเรียน
- 1.1.1.6 การศึกษาจากความต้องการของผู้เข้ารับการอบรม

1.1.2 ชั้นดำเนินการ

1.1.2.1 มีการแต่งตั้งคณะทำงาน ในการศึกษาความต้องการจำเป็น

1.1.2.2 ปริญญาผู้เชี่ยวชาญเพื่อศึกษาวิธีการ และรูปแบบการหาความต้องการ

จำเป็น

1.1.2.3 สร้างเครื่องมือเพื่อหาความต้องการจำเป็น

1.1.2.4 ทดลอง และหาคุณภาพเครื่องมือ ก่อนนำไปใช้เพื่อหาความต้องการ

จำเป็น

1.1.2.5 ทุ่มตัวอย่างการสำรวจความต้องการจำเป็น

1.1.2.6 เก็บรวบรวมข้อมูลจากบุคคลที่เกี่ยวข้อง

1.1.3 ชั้นการวิเคราะห์ข้อมูล

1.1.3.1 วิเคราะห์ข้อมูลการหาความต้องการจำเป็น

1.1.3.2 จัดหมวดหมู่ของปัญหาเพื่อกำหนดความจำเป็น

1.1.4 ชั้นสรุปผล

1.1.4.1 สรุปผลการหาความต้องการจำเป็น

1.1.4.2 จัดทำรายงานผลการหาความต้องการจำเป็น

1.2 เครื่องมือ และวิธีการศึกษาความต้องการจำเป็นได้แก่

1.2.1 ศึกษาด้วยการสังเกตการสอน และการใช้คอมพิวเตอร์

1.2.2 ศึกษาโดยใช้แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการฝึกอบรมคอมพิวเตอร์

1.2.3 ศึกษาโดยใช้แบบสำรวจความต้องการในการฝึกอบรมคอมพิวเตอร์

1.2.4 ศึกษาโดยการประชุมอภิปรายเกี่ยวกับการฝึกอบรมคอมพิวเตอร์

1.3 การศึกษาความต้องการจำเป็นจากบุคคลต่างๆ ได้แก่

1.3.1 ศึกษาจากครูที่ใช้คอมพิวเตอร์

1.3.2 ศึกษาจากครูที่สอนคอมพิวเตอร์

1.3.3 ศึกษาจากผู้บริหาร โรงเรียน

1.3.4 ศึกษาจากผู้บริหาร และข้าราชการ ในสำนักงาน (กระทรวงศึกษาธิการ/สพช.)

1.3.5 ศึกษาจากผู้ปฏิบัติงานที่ใช้คอมพิวเตอร์ในหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

1.3.6 ศึกษาจากนักเรียน

1.3.7 ศึกษาจากผู้ปกครอง

1.3.8 ศึกษาจากฝ่ายจัดอบรม

1.3.9 ศึกษาจากหน่วยงานที่จัดอบรมคอมพิวเตอร์

1.3.10 ศึกษาจากนักวิชาการศึกษา

1.3.11 ศึกษาจากผู้เชี่ยวชาญด้านคอมพิวเตอร์

1.4 การกำหนดนโยบายด้านการฝึกอบรมคอมพิวเตอร์ ของกระทรวงศึกษาธิการ ได้แก่

1.4.1 นโยบายสนับสนุนและส่งเสริมให้มีการฝึกอบรมคอมพิวเตอร์

1.4.2 นโยบายการควบคุมและประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้ผ่านการฝึกอบรมคอมพิวเตอร์แล้ว

1.4.3 นโยบายในการกำหนดคุณภาพของผู้เข้ารับการฝึกอบรม

1.4.4 นโยบายในการจัดบุคลากรเข้ารับการอบรมตามความเหมาะสมของแนวการปฏิบัติงาน

1.4.5 นโยบายให้มีการจัดตั้งศูนย์ฝึกอบรมคอมพิวเตอร์ ทุกจังหวัด

1.4.6 นโยบายให้มีการฝึกอบรมเฉพาะเรื่อง หรือเฉพาะ โปรแกรมที่จำเป็นเพื่อเพิ่มทักษะความรู้

1.4.7 นโยบายให้มีการฝึกอบรมเป็นระยะๆ ให้สอดคล้องกับความต้องการของครูผู้

สอน

1.4.8 นโยบายในการฝึกอบรมคอมพิวเตอร์ในเรื่องเคม เพื่อทบทวนความรู้ และเทคนิค

ใหม่ๆ เพิ่มเติม

1.4.9 นโยบายการพัฒนาบุคลากรทุกระดับให้มีทักษะความรู้ในการใช้คอมพิวเตอร์ขั้น

พื้นฐาน

1.4.10 นโยบายในการกำหนดคุณสมบัติของผู้บรรจุเข้ารับราชการ ในสังกัดสพข. ให้มี

ความรู้ความสามารถขั้นพื้นฐานด้านคอมพิวเตอร์

1.4.11 นโยบายส่งเสริมและสนับสนุนให้หน่วยงานต่างๆ จัดอบรมคอมพิวเตอร์ได้

อย่างอิสระ

1.4.12 นโยบายกำหนดเกณฑ์สำหรับผู้บริหาร ต้องผ่านการอบรม หลักสูตร

คอมพิวเตอร์พื้นฐาน

1.4.13 นโยบายให้มีหลักสูตรการสอนวิชาคอมพิวเตอร์ ในระดับปริญญาตรี (สถาบัน

ราชภัฏ)

1.4.14 นโยบายสำหรับโรงเรียนควรมีครูที่มีความรู้ด้านคอมพิวเตอร์อย่างน้อย 1 คน

1.4.15 นโยบายสำหรับโรงเรียนที่ได้รับเครื่องคอมพิวเตอร์ จะต้องจัดการเรียนการสอนคอมพิวเตอร์ โดยมีหลักสูตรชัดเจน สามารถปฏิบัติได้

1.4.16 นโยบายการฝึกอบรมทางไกล โดยให้มีการเรียนคอมพิวเตอร์สำหรับครูผู้สอน

ผ่านทาง Internet

- 1.4.17 นโยบายให้ครูผู้สอนคอมพิวเตอร์ได้ศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น เพื่อเพิ่มพูนความรู้, เทคนิคใหม่
- 1.4.18 นโยบายให้มีการประชุมสัมมนาระหว่างครูผู้สอนคอมพิวเตอร์อย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง
- 1.4.19 นโยบายในการจัดสรรงบประมาณสำหรับการจัดกิจกรรมการสอนคอมพิวเตอร์ โดยเฉพาะ
- 1.4.20 นโยบายการฝึกอบรมคอมพิวเตอร์โดยครอบคลุมบุคลากรทุกด้าน เพื่อนำมาใช้ในการบริหารและจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. การกำหนดวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรมคอมพิวเตอร์

2.1 วัตถุประสงค์ของการกำหนดวัตถุประสงค์ด้านความรู้, ทักษะ และทักษะ ได้แก่

- 2.1.1 ด้านความรู้ 20% ด้านทัศนคติ 10% และด้านทักษะ 70%
- 2.1.2 ด้านความรู้ 20% ด้านทัศนคติ 15% และด้านทักษะ 65%
- 2.1.3 ด้านความรู้ 20% ด้านทัศนคติ 20% และด้านทักษะ 60%
- 2.1.4 ด้านความรู้ 20% ด้านทัศนคติ 30% และด้านทักษะ 50%
- 2.1.5 ด้านความรู้ 25% ด้านทัศนคติ 35% และด้านทักษะ 45%
- 2.1.6 ด้านความรู้ 30% ด้านทัศนคติ 20% และด้านทักษะ 50%
- 2.1.7 ด้านความรู้ 35% ด้านทัศนคติ 15% และด้านทักษะ 50%

วัตถุประสงค์แต่ละด้านมีความใกล้เคียงกัน ซึ่งผู้จัดสามารถกำหนดวัตถุประสงค์ ได้ยึดหยุ่นตามหลักสูตร หรือเนื้อหาวิชาของการฝึกอบรม

2.2 วัตถุประสงค์ด้านความรู้ ได้แก่

- 2.2.1 เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์เบื้องต้น
- 2.2.2 เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้เกี่ยวกับโปรแกรมคอมพิวเตอร์ ที่จำเป็นในการจัดการเรียนการสอน
- 2.2.3 เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในงานที่เกี่ยวข้องต่อไปได้
- 2.2.4 เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถใช้งานโปรแกรมสำเร็จรูปได้
- 2.2.5 เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้ความสามารถด้านคอมพิวเตอร์ และนำไปถ่ายทอดได้ตามหลักสูตรของกรมวิชาการ
- 2.2.6 เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้ความเข้าใจ ในการจัดการเรียนการสอนคอมพิวเตอร์

2.2.7 เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถประเมินผลการจัดการเรียนการสอน
คอมพิวเตอร์ได้

2.2.8 เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้ในเรื่องของอุปกรณ์เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์
และอุปกรณ์ต่อพ่วง

2.2.9 เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถซ่อมแซม และบำรุงรักษาเครื่องคอมพิวเตอร์
ได้

2.3 วัตถุประสงค์ด้านทัศนคติได้แก่

2.3.1 เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเห็นคุณค่าของคอมพิวเตอร์

2.3.2 เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเห็นประโยชน์และคุณค่าของการนำคอมพิวเตอร์ไป
ประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนและในชีวิตประจำวัน

2.3.3 เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกลในการใช้คอมพิวเตอร์ ในการ
สอนในอนาคต

2.3.4 เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรม ตระหนักถึงการพัฒนาตนเอง จากการอบรมขั้น
พื้นฐาน

2.3.5 เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีคุณธรรม จริยธรรมในการใช้ข้อมูลข่าวสาร
ผ่านทางคอมพิวเตอร์

2.3.6 เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความเชื่อมั่นในการใช้คอมพิวเตอร์ว่ามีประโยชน์

2.3.7 เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเกิดความรู้สึกระทึกใจว่า คอมพิวเตอร์เป็น
เครื่องช่วยงานได้อย่างดี

2.3.8 เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีทัศนคติที่ดีต่อการใช้คอมพิวเตอร์

2.3.9 เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมรักที่จะทำงานกับคอมพิวเตอร์

2.3.10 เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถบอกเล่าความคิด ความรู้สึกของการใช้
เครื่องคอมพิวเตอร์ได้

2.4 วัตถุประสงค์ด้านทักษะได้แก่

2.4.1 เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถใช้โปรแกรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องตาม
คุณลักษณะของเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ได้รับจัดสรรจากสพข.

2.4.2 เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถพัฒนางานด้านสื่อการเรียนการสอน
ด้วยคอมพิวเตอร์

2.4.3 เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถใช้คอมพิวเตอร์ในการปฏิบัติงาน และใช้
ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้

2.4.4 เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีทักษะ ในการใช้โปรแกรมพื้นฐานที่จำเป็น ได้เป็น
 อย่างดี

2.4.5 เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถใช้คอมพิวเตอร์ในการจัดการเรียนการสอน
 ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.4.6 เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ได้ตามความเหมาะสม
 ของโปรแกรมพื้นฐานที่มีใช้ทั่วไป

2.4.7 เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีทักษะในการใช้คำสั่งขั้นพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับนำ
 ไปศึกษาหรือฝึกปฏิบัติต่อไปได้

2.4.8 เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถเลือกใช้โปรแกรมประยุกต์ต่างๆ ได้อย่าง
 เหมาะสม

2.4.9 เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความชำนาญในการใช้คอมพิวเตอร์

2.4.10 เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้ใช้เทคนิคใหม่ๆ ในการใช้งานคอมพิวเตอร์ได้
 อย่างรวดเร็ว

2.4.11 เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความเข้าใจ และสามารถสืบค้นข้อมูลผ่านทาง
 ระบบเครือข่าย (Internet) ได้

3. การกำหนดหลักสูตรของการฝึกอบรม

3.1 สัดส่วนของเนื้อหาการฝึกอบรมคอมพิวเตอร์ (ภาคบรรยาย และภาคปฏิบัติ)

สัดส่วนเนื้อหาการฝึกอบรมคอมพิวเตอร์ สำหรับครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา
 ควรมีภาคบรรยายร้อยละ 20 และภาคปฏิบัติร้อยละ 80 ซึ่งสามารถยืดหยุ่น ได้ตามความ
 ยากง่ายของเนื้อหาวิชา และความเหมาะสมตามลักษณะของรายละเอียดของเนื้อหา

3.2 เนื้อหาของหลักสูตรการฝึกอบรมคอมพิวเตอร์ควรประกอบด้วยรายละเอียดในเรื่องต่างๆ ได้แก่

3.2.1 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์

3.2.2 ความรู้เกี่ยวกับคำสั่งพื้นฐานที่จำเป็นในการเรียนการสอน และ การใช้งานของ
 ครูผู้สอน

3.2.3 การประยุกต์ใช้คอมพิวเตอร์กับการบริหาร และการจัดการเรียนการสอน

3.2.4 การใช้โปรแกรมระบบปฏิบัติการ Windows 95

3.2.5 การใช้โปรแกรม MS-Excel

3.2.6 การใช้โปรแกรม MS-Powerpoint

3.2.7 การใช้โปรแกรม Utility

3.2.8 การใช้โปรแกรม MS-Access

3.2.9 การสร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน (CAI) โดยโปรแกรม

Authware, Toolbook

3.2.10 การใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยสอน (CAI)

3.2.11 ระบบอินเทอร์เน็ต (Internet)

3.2.12 ความรู้เรื่องระบบ Network

3.2.13 การจัดประสบการณ์ด้านคอมพิวเตอร์ ให้กับนักเรียน

3.2.14 การบำรุงรักษาเครื่องคอมพิวเตอร์

3.2.15 เทคนิคในการแก้ปัญหาเมื่อเครื่องคอมพิวเตอร์ขัดข้อง

3.2.16 การผลิตสื่อการเรียนการสอนด้วยคอมพิวเตอร์

3.3 ระยะเวลาของการฝึกอบรมคอมพิวเตอร์

3.3.1 จัดหลักสูตร 9 วัน ซึ่งประกอบด้วยการฝึกอบรมภาคบรรยายจำนวน 2 วัน และ
 อบรมภาคปฏิบัติ จำนวน 7 วัน

3.3.2 ระยะเวลาของหลักสูตรการฝึกอบรมคอมพิวเตอร์ แบ่งตามรายละเอียดของ
 เนื้อหา ซึ่งระยะเวลาจะมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับความยากง่ายของเนื้อหา และยึดหยุ่นได้ตามพื้นฐานด้าน
 คอมพิวเตอร์ของผู้เข้ารับการอบรม ระยะเวลาของแต่ละเนื้อหาวิชาควรแบ่งเป็นดังนี้

1) ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ ภาคบรรยายควรเป็น 2 ชั่วโมง และ
 ภาคปฏิบัติควรเป็น 1 ชั่วโมง

2) ความรู้เกี่ยวกับคำสั่งพื้นฐานที่จำเป็นในการเรียนการสอน และการใช้งาน
 ของครูผู้สอน ภาคบรรยายควรเป็น 2 ชั่วโมง และภาคปฏิบัติควรเป็น 2 ชั่วโมง

3) การประยุกต์ใช้คอมพิวเตอร์กับการบริหาร และการเรียนการสอน
 ภาคบรรยายควรเป็น 1 ชั่วโมง และภาคปฏิบัติควรเป็น 2 ชั่วโมง

4) การใช้โปรแกรมระบบปฏิบัติการ Windows 95 ภาคบรรยายควรเป็น 1
 ชั่วโมง และภาคปฏิบัติควรเป็น 6 ชั่วโมง

5) การใช้โปรแกรม MS-Word ภาคบรรยายควรเป็น 2 ชั่วโมง และภาคปฏิบัติ
 ควรเป็น 6 ชั่วโมง

6) การใช้โปรแกรม MS-Excel ภาคบรรยายควรเป็น 2 ชั่วโมง และภาคปฏิบัติ
 ควรเป็น 4 ชั่วโมง

7) การใช้โปรแกรม MS-Powerpoint ภาคบรรยายควรเป็น 1 ชั่วโมง และภาค
 ปฏิบัติควรเป็น 3 ชั่วโมง

8) การใช้โปรแกรม Utility ภาคบรรยายควรเป็น 1 ชั่วโมง และภาคปฏิบัติควรเป็น 2 ชั่วโมง

9) การใช้โปรแกรม MS-Access ภาคบรรยายควรเป็น 2 ชั่วโมง และภาคปฏิบัติควรเป็น 4 ชั่วโมง

10) การสร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน (CAI) โดยโปรแกรม Authoware, Toolbok ภาคบรรยายควรเป็น 2 ชั่วโมง และภาคปฏิบัติควรเป็น 4 ชั่วโมง

11) การใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ภาคบรรยายควรเป็น 2 ชั่วโมง และภาคปฏิบัติควรเป็น 5 ชั่วโมง

12) ระบบอินเทอร์เน็ต (Internet) ภาคบรรยายควรเป็น 1 ชั่วโมง และภาคปฏิบัติควรเป็น 3 ชั่วโมง

13) ความรู้เรื่องระบบ Network ภาคบรรยายควรเป็น 1 ชั่วโมง และภาคปฏิบัติ ควรเป็น 3 ชั่วโมง

14) การจัดการประสิทธิภาพด้านคอมพิวเตอร์ให้นักเรียน ภาคบรรยายควรเป็น 1 ชั่วโมง และภาคปฏิบัติควรเป็น 1 ชั่วโมง

15) ศึกษาเครื่องคอมพิวเตอร์ ภาคบรรยายควรเป็น 1 ชั่วโมง และ ภาคปฏิบัติควรเป็น 2 ชั่วโมง

16) ในการแก้ปัญหาเครื่องคอมพิวเตอร์ขัดข้อง ภาคบรรยายควรเป็น 1 ชั่วโมง และภาคปฏิบัติควรเป็น 3 ชั่วโมง

17) การผลิตสื่อการเรียนการสอนด้วยคอมพิวเตอร์ ภาคบรรยายควรเป็น 2 ชั่วโมง และภาคปฏิบัติควรเป็น 4 ชั่วโมง

4. การกำหนดกลุ่มเป้าหมายของการฝึกอบรมคอมพิวเตอร์

4.1 คุณสมบัติส่วนตัวของกลุ่มเป้าหมายได้แก่

- 4.1.1 เป็นผู้ที่มีทัศนคติที่ดีต่อการนำคอมพิวเตอร์มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน
- 4.1.2 เป็นผู้ที่มีความสนใจที่จะเข้ารับการฝึกอบรม
- 4.1.3 เป็นผู้ที่มีความสนใจในการนำเทคโนโลยีใหม่ๆ มาใช้ในการศึกษา
- 4.1.4 เป็นผู้ที่มีจิตใจกว้าง ไม่หวงความรู้
- 4.1.5 มีอายุไม่เกิน 45 ปี
- 4.1.6 เป็นผู้ที่มีความสนใจในการใช้คอมพิวเตอร์
- 4.1.7 เป็นผู้ที่มีนิสัยรักคอมพิวเตอร์
- 4.1.8 เป็นผู้ที่ยัง ใจเย็น ทะเยอกระอบคอบ ทำงานเป็นระเบียบ

4.2 คุณสมบัติด้านตำแหน่ง ภารกิจหน้าที่ของกลุ่มเป้าหมายได้แก่

- 4.2.1 เป็นครูผู้สอนคอมพิวเตอร์ในโรงเรียน
- 4.2.2 เป็นครูผู้ควบคุมห้องคอมพิวเตอร์
- 4.2.3 เป็นผู้รับผิดชอบการจัดการเรียนการสอนคอมพิวเตอร์ในระดับอำเภอ
- 4.2.4 เป็นครูที่ทำหน้าที่สอนในโรงเรียนประถมศึกษา
- 4.2.5 เป็นผู้บริหารทุกระดับของโรงเรียน

4.3 คุณสมบัติด้านความรู้ และประสบการณ์ของกลุ่มเป้าหมายได้แก่

เป็นผู้มีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ด้านคอมพิวเตอร์ได้

5. การจับคุณภาพการฝึกอบรมคอมพิวเตอร์

5.1 คุณสมบัติของผู้จัดการฝึกอบรมคอมพิวเตอร์ได้แก่

- 5.1.1 เป็นผู้ที่มีจิตใจในการให้บริการ
- 5.1.2 เป็นผู้ที่มีมนุษยสัมพันธ์ดี
- 5.1.3 เป็นผู้มีความรู้ด้านหลักสูตรการฝึกอบรมอย่างดี
- 5.1.4 เป็นผู้มีความเข้าใจในขั้นตอนของการฝึกอบรม
- 5.1.5 เป็นผู้ที่ตรงต่อเวลา
- 5.1.6 เป็นผู้มีความอดทนสูง, ตั้งใจทำงาน
- 5.1.7 เป็นผู้ที่สามารถแนะนำวิทยากร หรือถ่ายทอดแนวการจัดการอบรมได้
- 5.1.8 เป็นผู้ที่สามารถปฏิบัติงานได้ตามแนวการอบรม รวมทั้งจัดทำบัญชีลงเวลา

เอกสาร การเงิน พัสดุ ได้อย่างครบถ้วน

- 5.1.9 เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ด้านการจัดการอบรม
- 5.1.10 เป็นผู้มีความกระตือรือร้น
- 5.1.11 เป็นผู้มีความรู้ด้านคอมพิวเตอร์ สามารถแนะนำการใช้คอมพิวเตอร์และเป็น

วิทยากรที่เลี้ยงได้

- 5.1.12 เป็นผู้ที่มีความเชื่อมั่น และคล่องตัวสูง
- 5.1.13 เป็นผู้ที่สามารถใช้คอมพิวเตอร์ในการปฏิบัติงานได้
- 5.1.14 เป็นผู้มีความรู้ในด้านการประเมินผล
- 5.1.15 เป็นผู้มีความรู้ ความสามารถในด้านการเงิน บัญชี และรู้จักวิธีเบิกจ่ายเงิน

งบประมาณ

5.2 คุณสมบัติของวิทยากรผู้ให้การฝึกอบรมได้แก่

- 5.2.1 เป็นผู้มีความรู้และความชำนาญด้านคอมพิวเตอร์
- 5.2.2 เป็นผู้ที่กำหนดกิจกรรมการฝึกอบรมได้หลากหลาย
- 5.2.3 เป็นผู้ที่มุ่งเน้นให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรม ทำกิจกรรมมากกว่าการฟังการบรรยาย
- 5.2.4 เป็นผู้เสียสละและอุทิศเวลาให้กับการฝึกอบรม
- 5.2.5 เป็นผู้มีความสามารถในการถ่ายทอดให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเข้าใจได้เป็นอย่างดี
- 5.2.6 เป็นผู้ที่มีผลงานและได้รับการยอมรับ
- 5.2.7 เป็นผู้มีความคิดสร้างสรรค์ด้านคอมพิวเตอร์
- 5.2.8 เป็นผู้ให้ความเป็นกันเองกับผู้เข้ารับการฝึกอบรม
- 5.2.9 เป็นผู้ที่มีนิสัยรักคอมพิวเตอร์
- 5.2.10 เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ด้านการเป็นวิทยากร
- 5.2.11 เป็นนักวิเคราะห์ระบบ
- 5.2.12 เป็นผู้ที่มีทักษะในเรื่องกระบวนการกลุ่ม
- 5.2.13 เป็นผู้มีความกระตือรือร้น
- 5.2.14 เป็นผู้มีจรรยาบรรณ
- 5.2.15 เป็นผู้ที่สามารถแก้ปัญหาเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ได้เป็นอย่างดี
- 5.2.16 เป็นผู้มีความอดทน และใจเย็น

6. การเลือกสื่อประกอบการฝึกอบรมคอมพิวเตอร์

6.1 สื่อประกอบการบรรยายของวิทยากรได้แก่

- 6.1.1 เครื่องคอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย
- 6.1.2 เครื่องขยายเสียง
- 6.1.3 โทรทัศน์
- 6.1.4 ตัวอย่างผลงาน
- 6.1.5 เอกสาร, ใบงาน, แบบฝึก
- 6.1.6 เครื่องฉายภาพจากจอคอมพิวเตอร์
- 6.1.7 โปรแกรมสำเร็จรูปที่ใช้ประกอบการบรรยาย
- 6.1.8 แผนภูมิประกอบการบรรยาย
- 6.1.9 หนังสือนำที่ตนเองเขียนขึ้น
- 6.1.10 วิกิทัศน์
- 6.1.11 เครื่องฉายแผ่นใส, แผ่นใส
- 6.1.12 แผ่น CD-ROM

6.2 สื่อประกอบการฝึกปฏิบัติของผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้แก่

- 6.2.1 เครื่องคอมพิวเตอร์มีคิมเดียว
- 6.2.2 ชุดโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่เกี่ยวข้อง
- 6.2.3 แผ่นดิสก์
- 6.2.4 แผ่น CD-ROM
- 6.2.5 เอกสาร, ใบงาน, แบบฝึก
- 6.2.6 หนังสือหรือคู่มือประกอบการฝึกอบรม
- 6.2.7 สมุดบันทึก, กระดาษสำหรับเครื่องพิมพ์
- 6.2.8 เครื่องพิมพ์ (PRINTER)

7. การกำหนดเทคนิคและวิธีการฝึกอบรมคอมพิวเตอร์

7.1 เทคนิคการฝึกอบรมคอมพิวเตอร์ได้แก่

- 7.1.1 ให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้
- 7.1.2 การเรียนการสอนแบบการสาธิต โดยให้ผู้เรียนเรียนรู้ตามลำดับขั้นตอน
- 7.1.3 ให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตนเอง
- 7.1.4 การเรียนแบบเป็นคู่
- 7.1.5 การศึกษารายบุคคล

7.2 วิธีการฝึกอบรมคอมพิวเตอร์ได้แก่

- 7.2.1 วิธีการให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติจริง
- 7.2.2 วิธีการเน้นการสอน โดยให้ผู้เรียนเกิดการเชื่อมโยงในเรื่องที่สัมพันธ์กัน ในแต่ละโปรแกรม
- 7.2.3 วิธีการเชื่อมโยงวิธีการเรียนรู้ในเนื้อหาวิชากับสภาพที่พบในชีวิตจริง
- 7.2.4 วิธีการวัดและประเมินผลผู้เข้ารับการฝึกอบรมให้สะท้อนจุดประสงค์ของการเรียนรู้
- 7.2.5 วิธีการจัดวิทยาการที่เล็งเพื่อช่วยเหลือผู้เข้ารับการฝึกอบรมอย่างทั่วถึง
- 7.2.6 วิธีการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการฝึกอบรม

7.3 กิจกรรมการฝึกอบรมคอมพิวเตอร์ได้แก่

- 7.3.1 การนำเสนอผลงาน
- 7.3.2 การฝึกปฏิบัติ
- 7.3.3 การสาธิต

- 7.3.4 การใช้กระบวนการกลุ่ม
- 7.3.5 การบรรยาย
- 7.3.6 การชมรายการวีดิทัศน์
- 7.3.7 การศึกษาจากบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน (CAI)
- 7.3.8 การตอบปัญหา และการซักถาม

8. การดำเนินการฝึกอบรมคอมพิวเตอร์

8.1 การดำเนินการก่อนการฝึกอบรมคอมพิวเตอร์ ได้แก่

- 8.1.1 เตรียมเครื่องชุดคอมพิวเตอร์ และอุปกรณ์ต่างๆ
- 8.1.2 ศึกษาหลักสูตรและคู่มือประกอบการฝึกอบรม
- 8.1.3 กำหนดกลุ่มเป้าหมายและวัตถุประสงค์การฝึกอบรม
- 8.1.4 กำหนดหลักสูตรการฝึกอบรม
- 8.1.5 แยกผู้เรียนออกเป็นกลุ่มตามความสามารถ
- 8.1.6 ทำตารางการฝึกอบรม
- 8.1.7 แจกเอกสารให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมศึกษาก่อนล่วงหน้า
- 8.1.8 แจ้งกำหนดการให้ผู้เข้าอบรมทราบ
- 8.1.9 ติดต่อประสานงานวิทยากรเฉพาะเรื่อง
- 8.1.10 ติดต่อประสานงานกับสถานที่ในการจัดฝึกอบรม
- 8.1.11 เตรียมเอกสารประกอบการฝึกอบรม
- 8.1.12 ทดสอบผู้เรียนก่อนเข้ารับการฝึกอบรม
- 8.1.13 ประเมินความพร้อมของผู้เข้ารับการฝึกอบรม
- 8.1.14 หากความต้องการของผู้เข้ารับการฝึกอบรม
- 8.1.15 ดำเนินการรายชื่อผู้เข้าอบรม, วิทยากร
- 8.1.16 เสนอขออนุมัติโครงการ
- 8.1.17 แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน
- 8.1.18 ประชุมวิทยากรและคณะกรรมการ
- 8.1.19 ยืมงบประมาณ, วัสดุการอบรม

8.2 การดำเนินการระหว่างการฝึกอบรมคอมพิวเตอร์ ได้แก่

- 8.2.1 ประเมินพัฒนาการของผู้เข้ารับการฝึกอบรม
- 8.2.2 ประสานงานให้การฝึกอบรมดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยตรงตามวัตถุประสงค์
- 8.2.3 สร้างบรรยากาศที่ดีในการฝึกอบรม

8.2.4 คอยให้คำแนะนำและตั้งเกณฑ์การทำงาน หรือการทำกิจกรรมของผู้เข้ารับการอบรมในวันถัดไป

8.2.5 ประชุมประเมินผลการฝึกอบรมทุกวันเพื่อปรับปรุงแก้ไข และวางแผนการอบรมในวันถัดไป

8.2.6 ประเมินผลในระหว่างการฝึกอบรม

8.2.7 แก้ปัญหาที่อาจเกิดขึ้นระหว่างการฝึกอบรม

8.2.8 ชี้แจงวัตถุประสงค์การฝึกอบรม

8.2.9 จัดทำ, ตรวจสอบบัญชีลงเวลาประจำวัน

8.2.10 ควบคุมให้การฝึกอบรมเป็นไปตามกำหนดเวลา

8.2.11 ตอบปัญหาระหว่างเสร็จสิ้นการอบรมแต่ละวัน

8.2.12 แจกเอกสาร, สื่อประกอบการฝึกอบรม

8.3 การดำเนินการหลังการฝึกอบรมคอมพิวเตอร์ได้แก่

8.3.1 ติดตามการนำความรู้ไปใช้ในการทำงานและการสอนของผู้เข้ารับการฝึกอบรม

8.3.2 ทดสอบและประเมินผลหลังการฝึกอบรม

8.3.3 สรุป รายงานผลการฝึกอบรมให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ

8.3.4 นำผลจากการประเมิน ไปปรับปรุงแก้ไข

8.3.5 ติดตามผลผู้เข้ารับการฝึกอบรมเป็นระยะๆ

8.3.6 พิจารณาผลสัมฤทธิ์ของผู้เข้ารับการฝึกอบรมว่าบรรลุวัตถุประสงค์หรือไม่

8.3.7 จัดทำเอกสารนิเทศทางไกลเพื่อให้ข้อมูล สารสนเทศ

9. การประเมินและติดตามผลการฝึกอบรมคอมพิวเตอร์

9.1 สิ่งที่ต้องประเมินและติดตามผลการฝึกอบรมควรเป็นได้แก่

9.1.1 ประเมินผลการเตรียมการฝึกอบรม

9.1.2 ประเมินความรู้พื้นฐานของผู้เข้ารับการฝึกอบรม

9.1.3 ประเมินทักษะ ความต้องแคล้วในการใช้งาน

9.1.4 ประเมินเจตคติต่อคอมพิวเตอร์

9.1.5 ประเมินและติดตามผลการดูแล บำรุงรักษาเครื่องคอมพิวเตอร์

9.2 วิธีการประเมินและติดตามผลการฝึกอบรมได้แก่

9.2.1 การใช้แบบสอบถาม

9.2.2 การใช้แบบสัมภาษณ์

9.2.3 การใช้แบบทดสอบ/แบบฝึก

9.3 ช่วงเวลาการประเมินและติดตามผลได้แก่

- 9.3.1 ประเมินและติดตามผลหลังการฝึกอบรมเสร็จสิ้นแล้ว 1 เดือน และ 3 เดือน ตามลำดับ
- 9.3.2 ประเมินและติดตามผลทุกๆ 3 เดือน
- 9.3.3 ประเมินและติดตามผลระหว่างการจัดการสอน
- 9.3.4 ประเมินและติดตามผลระหว่างการฝึกอบรม
- 9.3.5 ประเมินและติดตามผลเป็นระยะๆ อย่างต่อเนื่อง

9.4 ผู้รับผิดชอบในการประเมินและติดตามผลควรเป็นได้แก่

- 9.4.1 ผู้จัดการฝึกอบรม
- 9.4.2 วิทยากร
- 9.4.3 ผู้บริหาร โรงเรียน
- 9.4.4 ผู้เข้ารับการฝึกอบรมประเมินกันเอง
- 9.4.5 ศึกษานิเทศก์

อภิปรายผล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้ระเบียบวิธีการวิจัยแบบเดลฟาย โดยใช้เกณฑ์ในการตัดสินใจรายละเอียดยของขั้นตอน หรือข้อกระทงต่างๆ โดยกำหนดว่า ข้อกระทงที่นำมาใช้ต้องมีค่ามัธยฐานมากกว่าหรือเท่ากับ 3.50 และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ต้องมีค่าน้อยกว่าหรือเท่ากับ 1.50 จึงนำมาใช้เป็นขั้นตอนและรายละเอียดยของขั้นตอนการฝึกอบรมคอมพิวเตอร์ ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกัน และเห็นด้วยในระดับมากที่สุดกับขั้นตอนการฝึกอบรมคอมพิวเตอร์ทั้งหมด 9 ขั้นตอน ผู้วิจัยเห็นว่าน่าจะเป็นเพราะขั้นตอนเหล่านั้น เป็นขั้นตอนการฝึกอบรมที่ใช้กันโดยทั่วไป ซึ่งสอดคล้องกับรูปแบบการฝึกอบรมของ Leonard Nadler (1989) ได้สร้างรูปแบบการฝึกอบรมที่เรียกว่า "The Critical Events Model" ได้แก่ กำหนดความจำเป็นในการฝึกอบรม กำหนดงานเฉพาะที่ต้องปฏิบัติ กำหนดความจำเป็นของผู้เข้ารับการอบรม กำหนดวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรม สร้างหลักสูตรการฝึกอบรม เลือกเทคนิควิธีการฝึกอบรม เลือกสื่อ, อุปกรณ์การฝึกอบรม ดำเนินการฝึกอบรม ประเมินติดตามผล และผลย้อนกลับ ซึ่งขั้นตอนทั้งหมดที่กล่าวมาเป็นขั้นตอนการฝึกอบรมที่จำเป็นทั้งสิ้น แต่รูปแบบการฝึกอบรมคอมพิวเตอร์นี้ ไม่มีขั้นตอนการกำหนดงานเฉพาะที่ต้องปฏิบัติ ที่เป็นเช่นนี้เป็นเพราะการฝึกอบรมคอมพิวเตอร์นั้น ผู้ฝึกอบรมเป็นครูผู้สอนที่ทำหน้าที่สอนในโรงเรียน และทำหน้าที่

อื่นๆ ที่ได้รับมอบหมายในโรงเรียน ไม่ได้มีหน้าที่เฉพาะแต่รับผิดชอบเกี่ยวกับการสอนคอมพิวเตอร์โดยตรง หรือเป็นผู้ควบคุมดูแลห้องคอมพิวเตอร์ในโรงเรียน จึงไม่ต้องมีการกำหนดงานเฉพาะที่ต้องปฏิบัติ นอกจากนี้ นี้ขั้นตอนการฝึกอบรมคอมพิวเตอร์ที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นยังเหมือนกับงานวิจัยของศิริกวีระกูร (2539) ที่ได้นำเสนอรูปแบบการฝึกอบรมผู้ให้การศึกษาเรื่อง โรคเอดส์ อีก 2 ขั้นตอน คือ การจัดบุคลากรการฝึกอบรม และการจัดกลุ่มเป้าหมายการฝึกอบรม ที่เป็นเช่นนี้เพราะการฝึกอบรมคอมพิวเตอร์ ต้องอาศัยวิทยากรที่มีความรู้เฉพาะทาง และบุคคลที่จะเข้ารับการฝึกอบรมต้องเป็นผู้เกี่ยวข้องกับคอมพิวเตอร์ และได้นำความรู้ไปใช้ได้จริง ดังนั้นจึงต้องกำหนดให้ชัดเจนเพื่อให้การจัดการฝึกอบรมคอมพิวเตอร์ สำหรับครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา มีประสิทธิภาพสูงสุด

รูปแบบการฝึกอบรมคอมพิวเตอร์ ที่ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกันว่าควรใช้เป็นรูปแบบการฝึกอบรมคอมพิวเตอร์สำหรับครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา ตั้งกักดำเนินงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ มี 2 รูปแบบ สาเหตุที่มีทั้ง 2 รูปแบบเป็นเพราะ รูปแบบที่ 1 ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่า เป็นรูปแบบที่ชัดเจน แสดงให้เห็นว่าบางขั้นตอนต้องดำเนินการตามลำดับ และบางขั้นตอนสามารถดำเนินการไปพร้อมๆ กันได้ ส่วนรูปแบบที่ 2 ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่า การจัดการฝึกอบรมคอมพิวเตอร์ต้องดำเนินการตามลำดับทีละขั้นตอน และทั้งรูปแบบที่ 1 และรูปแบบที่ 2 เป็นรูปแบบที่เรียบง่าย สามารถปฏิบัติได้ เป็นรูปแบบที่สามารถตรวจสอบแก้ไขความผิดพลาดได้ง่าย ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่า ผู้จัดการฝึกอบรมคอมพิวเตอร์ต้องเลือกใช้ให้เหมาะสมกับบริบทของการจัดฝึกอบรมของหน่วยงานของตน ถ้ามีความพร้อมก็ดำเนินการพร้อมกันก็ได้ ถ้าไม่พร้อมก็เลือกดำเนินการทีละขั้นตอนตามความเหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับเหตุผลของผู้เชี่ยวชาญว่า การฝึกอบรมคอมพิวเตอร์นั้นต้องมีขั้นตอนที่ต้องดำเนินการตามลำดับก่อน-หลัง และมีบางขั้นตอนที่สามารถดำเนินการได้พร้อมๆ กัน

สำหรับรายละเอียดของขั้นตอนการฝึกอบรมคอมพิวเตอร์ สำหรับครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา ผู้วิจัยได้แยกกล่าวถึงตามขั้นตอน ทั้ง 9 ขั้นตอน ดังนี้

1. การศึกษาความต้องการจำเป็นในการฝึกอบรมคอมพิวเตอร์ ผลการวิจัยพบว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกัน และเห็นด้วยกับรายละเอียดของการศึกษาความต้องการจำเป็นในการฝึกอบรมมากและมากที่สุดทั้งหมด 16 ข้อ จาก 16 ข้อ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ขั้นตอนในการศึกษาความต้องการจำเป็น ผลการวิจัยพบว่า ขั้นการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน ส่วนใหญ่ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่า ควรศึกษาจากโรงเรียนที่มีการสอนวิชาคอมพิวเตอร์และศึกษาความต้องการคอมพิวเตอร์ของโรงเรียนและครูผู้สอน นอกจากนั้นยังต้องศึกษาจากผลการฝึกอบรมคอมพิวเตอร์ที่ผ่านมาและศึกษาจากความต้องการของผู้เข้ารับการอบรมคอมพิวเตอร์ด้วย ขั้นการดำเนินการ ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่า ควรมีการแต่งตั้งคณะทำงาน และปรึกษาผู้เชี่ยวชาญเพื่อศึกษาวิธีการ และรูปแบบ

การหาความต้องการจำเป็นก่อนแล้วจึงสร้างเครื่องมือ ทดลอง และหาคุณภาพเครื่องมือ เพื่อหาความต้องการจำเป็น นอกจากนั้นควรคุ้มครองตัวอย่างการสำรวจความต้องการจำเป็น และเก็บรวบรวมข้อมูลจากบุคคลที่เกี่ยวข้อง ขั้นการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่า ควรวิเคราะห์ข้อมูลการหาความต้องการจำเป็น และควรจัดหมวดหมู่ของปัญหาเพื่อกำหนดความจำเป็น ขั้นสรุปผล ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกันว่า ควรสรุปผลการหาความต้องการจำเป็น และควรจัดทำรายงานผลการหาความต้องการจำเป็น จากผลการวิจัยข้างต้น ผู้วิจัยเห็นว่าการศึกษาความต้องการจำเป็นต้องดำเนินการอย่างมีขั้นตอน และเป็นกระบวนการ เพื่อให้ทราบปัญหาที่แท้จริง ซึ่งจะทำได้แนวทางในการกำหนดรายละเอียดของรูปแบบการฝึกอบรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่วนการศึกษาข้อมูลจากโรงเรียนที่ใช้คอมพิวเตอร์ในการเรียนการสอน จะทำให้ได้ข้อมูลจากผู้ใช้งานจริง และการศึกษาผลการฝึกอบรมคอมพิวเตอร์ที่ผ่านมา ทำให้ทราบข้อมูล ข้อสรุป หรือข้อเสนอแนะในการจัดการฝึกอบรมต่อไปได้ ตรงตามความต้องการของโรงเรียน และผู้เข้ารับการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับ Stanley (1987) และ Goldstein (1986) ที่กล่าวว่า การหาความต้องการจำเป็นในการฝึกอบรม เป็นขั้นตอนแรกของการฝึกอบรมและการพัฒนาที่มีประสิทธิภาพ จะต้องมิกิจกรรมหลายขั้นตอนด้วยกันทั้งนี้เพราะ ก่อนจะจัดให้มีการฝึกอบรมนั้นจำเป็นจะต้องมีการพิจารณาให้ถ่องแท้ก่อนว่า ปัญหาที่เกิดขึ้นนั้นเกิดจากอะไร จำเป็นต้องใช้การฝึกอบรมหรือไม่ ซึ่งเหมือนกับความเห็นของ นิคส์ สัมพันธ์ (2529) ว่าการหาความจำเป็นในการฝึกอบรม มีลักษณะเป็นกระบวนการ ประกอบด้วยขั้นตอนต่างๆ 9 ขั้นตอนคือ การวางแผนและเตรียมการ การหาความจำเป็น การเลือกความจำเป็น การวิเคราะห์หาสาเหตุใหญ่ การคัดเลือกสาเหตุใหญ่ การสำรวจและวิเคราะห์ข้อมูล การจัดลำดับความสำคัญ การตัดสินใจให้มีการฝึกอบรม และการจัดทำรายงาน

เครื่องมือ และวิธีการศึกษาความต้องการจำเป็น ผลการวิจัยพบว่า ควรศึกษาจากการสังเกตการสอนและการใช้คอมพิวเตอร์ และใช้แบบสอบถาม แบบสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับการฝึกอบรมคอมพิวเตอร์ นอกจากนี้ควรศึกษาโดยการประชุมอภิปรายเกี่ยวกับการฝึกอบรมคอมพิวเตอร์ ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่า การสังเกตการสอนและการใช้คอมพิวเตอร์จะทำให้ได้ข้อมูลจริง และชัดเจน เช่นเดียวกับ วิวัฒน์ เอี่ยมไพรวิน (2531) กล่าวว่า การสังเกตเป็นวิธีการในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่เป็นการค้นหาข้อเท็จจริง ที่ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ การประชุมอภิปรายผู้เชี่ยวชาญได้ให้ความเห็นว่าเป็นการระดมความคิดจากประสบการณ์ของผู้ที่เกี่ยวข้องหลายๆ คน ทำให้ได้ข้อสรุปที่เป็นข้อคิดเห็นร่วมกันในระยะเวลาอันสั้น ส่วนการใช้แบบสอบถามและแบบสำรวจจะทำให้ได้ความคิดเห็นจากบุคคลที่เกี่ยวข้อง ซึ่งสอดคล้องกันกับ Ary and others (1979) ว่าแบบสอบถามสร้างขึ้นเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับข้อเท็จจริง ความคิดเห็น ความรู้สึก ความเชื่อ ความสนใจต่างๆ ส่วน วิวัฒน์ เอี่ยมไพรวิน (2531) ได้ให้ข้อคิดเห็นเพิ่มเติมอีกว่าการใช้แบบสอบถามเป็นวิธีที่ประหยัด และสามารถรวบรวมข้อมูลจากคนจำนวนมากๆ ได้

การศึกษาความต้องการจำเป็น ศึกษาได้จากบุคคลที่เกี่ยวข้องได้แก่ ครูที่สอน และใช้คอมพิวเตอร์ ผู้บริหารโรงเรียน ผู้บริหารและข้าราชการในสำนักงาน (กระทรวงศึกษาธิการ/สพช.) ผู้

ปฏิบัติงานที่ใช้คอมพิวเตอร์ในหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นักเรียน ผู้ปกครอง ฝ่ายจัดอบรม หน่วยงานที่จัดอบรมคอมพิวเตอร์ คว้าศึกษาจากนักวิชาการศึกษา และผู้เชี่ยวชาญด้านคอมพิวเตอร์ ซึ่งสอดคล้องกับข้อสรุปของ Goldstein (1986) และตามคิด บางโม (2538) ที่กล่าวว่า การเก็บรวบรวมข้อมูลในการหาความจำเป็นในการฝึกอบรม จะต้องเก็บข้อมูลจาก 3 ส่วน คือ การวิเคราะห์องค์การ การวิเคราะห์งานที่บุคลากรทำ และการวิเคราะห์บุคลากร

การกำหนดนโยบายด้านการฝึกอบรมคอมพิวเตอร์ ของกระทรวงศึกษาธิการ ผลการวิจัยพบว่าผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกัน และเห็นด้วยกับรายละเอียดของนโยบายการฝึกอบรมมากและมากที่สุดถึง 20 ข้อ จาก 21 ข้อ โดยส่วนใหญ่จะเน้นเรื่องสนับสนุนและส่งเสริมให้มีการฝึกอบรม การประชุมสัมมนา และการพัฒนาทักษะด้านคอมพิวเตอร์สำหรับครูผู้สอน และควรให้มีการใช้คอมพิวเตอร์ในการจัดการเรียนการสอน โดยมีหลักสูตรการสอนคอมพิวเตอร์ที่ชัดเจน และสามารถปฏิบัติได้ ผู้วิจัยมีความเห็นว่า การกำหนดนโยบายการฝึกอบรมคอมพิวเตอร์ต้องกำหนดอย่างจริงจังและต่อเนื่อง และสอดคล้องกันทั้งหน่วยงานและส่วนราชการที่สังกัด เพื่อกำหนดทิศทางในการฝึกอบรมร่วมกัน ซึ่งสอดคล้องกันกับ จิราภรณ์ ถิ่นสมบูรณ์ และจินตนา บิลมาศ (2529) ได้ให้ข้อคิดเห็นว่า การกำหนดนโยบายการฝึกอบรมนั้นควรมีการกำหนดนโยบายหรือทิศทางในการฝึกอบรมระดับชาติให้ชัดเจนแน่นอน เพื่อให้ส่วนราชการต่างๆ ยึดเป็นแนวทางในการฝึกอบรมข้าราชการมุ่งไปในทิศทางเดียวกัน

2. การกำหนดวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรมคอมพิวเตอร์ ผลการวิจัยพบว่า สัดส่วนของการกำหนดวัตถุประสงค์ด้านความรู้, ทักษะ และทักษะ มีสัดส่วนใกล้เคียงกันแต่ที่ผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยมากที่สุดคือ ด้านความรู้ร้อยละ 20 ด้านทัศนคติร้อยละ 10 และด้านทักษะร้อยละ 70 นอกจากนั้นผู้เชี่ยวชาญยังได้ให้ข้อคิดที่น่าพิจารณาว่า ผู้จัดการฝึกอบรมสามารถกำหนดสัดส่วนของวัตถุประสงค์ ให้ยืดหยุ่นตามหลักสูตร หรือเนื้อหาวิชาการศึกษาได้ตามความเหมาะสม สำหรับการกำหนดวัตถุประสงค์ด้านต่างๆ นั้น ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกัน และเห็นด้วยมากและมากที่สุดจากรายละเอียดทั้งหมด 31 ข้อ จาก 32 ข้อ และจะเห็นได้ว่าวัตถุประสงค์ต่างๆ นั้นเกี่ยวข้องกับหลักจิตวิทยาที่จะทำให้การฝึกอบรมมีประสิทธิภาพ คือ เพื่อให้เกิดความรู้ เพื่อให้เกิดทัศนคติ และเพื่อให้เกิดทักษะ (วิจิตร อวระกุล, 2537) และเนื้อหาโดยส่วนใหญ่จะเน้นเรื่องเกี่ยวกับ ให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถนำความรู้และทักษะที่ได้จากการฝึกอบรมไปใช้ จัดการเรียนการสอน เห็นประโยชน์และคุณค่าของคอมพิวเตอร์ในฐานะอุปกรณ์ช่วยงาน และถ่ายทอดไปยังนักเรียนได้ นอกจากนี้ยังเน้นเทคนิคการแก้ปัญหา ให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเกิดความมั่นใจ สามารถแก้ไขเมื่อเกิดปัญหากับเครื่องคอมพิวเตอร์ได้

3. การกำหนดหลักสูตรของการฝึกอบรมคอมพิวเตอร์ ผลการวิจัยพบว่า สัดส่วนเนื้อหาการฝึกอบรมคอมพิวเตอร์ สำหรับครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา ควรมีภาคบรรยายร้อยละ 20 และภาคปฏิบัติร้อยละ 80 ซึ่งสามารถยืดหยุ่นได้ตามความยากง่ายของเนื้อหาวิชา และความเหมาะสมตาม

ลักษณะของรายละเอียดของเนื้อหา สำหรับเนื้อหาของหลักสูตรนั้น ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นด้วยมากที่สุด กับเรื่องความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ และเห็นด้วยมากที่สุดกับโปรแกรมประยุกต์ต่างๆ การบำรุงรักษา และเทคนิคการแก้ปัญหาเครื่องคอมพิวเตอร์จัดซื้อ รวมถึงการผลิตสื่อการเรียนการสอนด้วยคอมพิวเตอร์ และการจัดประสบการณ์ด้านคอมพิวเตอร์แก่นักเรียน และระยะเวลาของการฝึกอบรมคอมพิวเตอร์ ควรจัดหลักสูตร 9 วัน ซึ่งประกอบด้วยการฝึกอบรมภาคบรรยายจำนวน 2 วัน และควรฝึกอบรมภาคปฏิบัติ จำนวน 7 วัน ซึ่งผู้เชี่ยวชาญได้ให้ข้อคิดเห็นว่าระยะเวลาของหลักสูตรการฝึกอบรมคอมพิวเตอร์ แบ่งตามรายละเอียดของเนื้อหา ซึ่งระยะเวลาจะมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับความยากง่ายของเนื้อหา และอีกข้อนึงได้ถามพื้นฐานด้านคอมพิวเตอร์ของผู้เข้ารับการอบรม และเป็นที่น่าพิจารณาว่าแต่ละเนื้อหาจะกำหนดระยะเวลาภาคบรรยายน้อยกว่าภาคปฏิบัติ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าการฝึกอบรมคอมพิวเตอร์ ต้องให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้ปฏิบัติจริงมากกว่าการฟังบรรยาย จะได้มีทักษะในการใช้คอมพิวเตอร์ และสามารถถ่ายทอดได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งครูผู้สอน ต้องสามารถถ่ายทอดความรู้และจัดประสบการณ์ให้นักเรียนได้คุ้นเคย เห็นประโยชน์ และมีทักษะเบื้องต้นในการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ในฐานะอุปกรณช่วยงาน ซึ่งสอดคล้องกันกับโครงสร้างเนื้อหาการจัดกิจกรรมคอมพิวเตอร์พื้นฐาน ระดับประถมศึกษา ของกรมวิชาการ (2538) แต่มีบางเนื้อหาที่กำหนดภาคบรรยายมากกว่า คือ ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ เป็นเพราะว่าในเรื่องนี้ต้องการเน้นให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้รับความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ เป็นข้อมูลพื้นฐานที่สำคัญอันจะนำไปสู่การเรียนรู้ในเนื้อหาอื่นต่อไปจึงให้ฟังการบรรยายมากกว่าปฏิบัติ

4. การกำหนดกลุ่มเป้าหมายของการฝึกอบรมคอมพิวเตอร์ ผลการวิจัยพบว่า การกำหนดคุณสมบัติของกลุ่มเป้าหมาย หรือผู้เข้ารับการฝึกอบรมนั้น ด้านคุณสมบัติส่วนตัวของกลุ่มเป้าหมาย ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกัน 8 ข้อ จาก 9 ข้อ โดยมีความเห็นด้วยมากที่สุดซึ่งส่วนใหญ่จะเน้นความสนใจ ความสมัครใจในการฝึกอบรมคอมพิวเตอร์ การมีทัศนคติที่ดี รักคอมพิวเตอร์ และมีจิตใจกว้างไม่หวงความรู้ ที่เป็นเช่นนี้เพราะว่าคอมพิวเตอร์ถือเป็นเทคโนโลยีใหม่ที่น่ามาใช้ในการศึกษา หรือการจัดการเรียนการสอน ผู้ที่จะเข้ารับการฝึกอบรมต้องเป็นผู้ที่มีความสนใจในเทคโนโลยีการศึกษาใหม่ๆ และชอบที่จะศึกษาค้นคว้า ติดตามให้ทันกับความก้าวหน้าอยู่เสมอ (ตาม ทอชฟ้า, 2538) ส่วนด้านตำแหน่ง ภารกิจ หน้าที่ของกลุ่มเป้าหมาย ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกัน 5 ข้อ จาก 7 ข้อ ซึ่งโดยสรุปแล้วจะต้องเป็นครูผู้สอนคอมพิวเตอร์ และผู้บริหาร หรือผู้ควบคุมห้องคอมพิวเตอร์ในโรงเรียน ตลอดจนเป็นผู้รับผิดชอบในการจัดการเรียนการสอนคอมพิวเตอร์ในระดับอำเภอ จะเห็นได้ว่าผู้เข้ารับการฝึกอบรมคอมพิวเตอร์ ต้องเป็นผู้ที่มีหน้าที่หรือเกี่ยวข้องกับการใช้คอมพิวเตอร์โดยตรง ที่จะสามารถนำความรู้ และทักษะ ไปใช้ได้ทันทีและสามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างเต็มที่จากคอมพิวเตอร์ที่มีอยู่ สำหรับคุณสมบัติด้านความรู้ ความสามารถของกลุ่มเป้าหมายนั้นเป็นที่น่าสนใจกว่าผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกัน และเห็นด้วยมากกว่าผู้เข้ารับการฝึกอบรม ควรเป็นผู้มีความสามารถในการ

ถ่ายทอดความรู้ด้านคอมพิวเตอร์ได้ เท่านั้นก็เพียงพอแล้ว ซึ่งสอดคล้องกันกับ ฅมาน ดอยฟ้า (2538) ที่กล่าวว่า สิ่งที่สำคัญสำหรับครูผู้สอนที่เข้ารับการฝึกอบรมนั้น จะต้องเป็นผู้ที่พร้อมและมีทักษะในการถ่ายทอด เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการจัดการเรียนการสอน ที่ต้องเปลี่ยนแปลงไปตามเทคโนโลยีใหม่ๆ

5. การจับคู่การฝึกอบรมคอมพิวเตอร์ ผู้วิจัยได้แบ่งการจับคู่การฝึกอบรมเป็น 2 ข้อใหญ่ คือ คุณสมบัติของผู้จัดการฝึกอบรมคอมพิวเตอร์ ซึ่งผลการวิจัยพบว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกัน และเห็นด้วยมากและมากที่สุด 16 ข้อ จาก 17 ข้อ ซึ่งคุณสมบัติของผู้จัดการฝึกอบรมคอมพิวเตอร์นั้นจะต้องเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถด้านการจัดการฝึกอบรม มีจิตใจในการให้บริการ มีมนุษยสัมพันธ์ ซึ่งโดยส่วนใหญ่แล้วจะเป็นคุณสมบัติของผู้จัดการฝึกอบรมโดยทั่วไป และที่ต้องพิเศษกว่าการฝึกอบรมด้านอื่น คือผู้จัดการฝึกอบรมคอมพิวเตอร์ควรเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถด้านคอมพิวเตอร์ สามารถใช้คอมพิวเตอร์ในการปฏิบัติงานได้ และให้ความช่วยเหลือ แนะนำผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้ ซึ่งสอดคล้องกันกับบทบาทของผู้จัดการฝึกอบรม 3 ประการของ Lippitt and Nadler (1979) คือ บทบาทผู้ชำนาญการเรียนรู้และการสอน บทบาทผู้บริหารการฝึกอบรม และบทบาทผู้ช่วยเหลือในการแก้ปัญหา ส่วนคุณสมบัติของวิทยากรที่ให้การอบรม จากผลการวิจัยพบว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกัน และเห็นด้วยมากและมากที่สุด 16 ข้อ จาก 17 ข้อ ซึ่งคุณสมบัติของวิทยากรส่วนใหญ่จะเหมือนกันกับคุณสมบัติของวิทยากร ที่ให้การอบรมโดยทั่วไป แต่ส่วนที่แตกต่างคือ เน้นความรู้ความสามารถด้านคอมพิวเตอร์ สามารถแก้ปัญหาเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ได้เป็นอย่างดี และมีเทคนิคในการถ่ายทอดที่ดีทำให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเข้าใจและสามารถปฏิบัติได้ สามารถสอนเรื่องยากให้เป็นเรื่องง่ายได้ เน้นให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมปฏิบัติมากกว่าการฟังบรรยาย ซึ่งสอดคล้องกันกับ น้อย ศิริโชติ (2524) ขจรศักดิ์ หาญวงค์ (2528) และเริงถักษ์ โรจนพันธ์ (2529) ที่ว่าวิทยากรที่ดีต้องมีความรู้ความสามารถในเนื้อหาวิชาที่จะให้การอบรมเป็นอย่างดี สำหรับในเรื่องของการสอนหรือเทคนิคการถ่ายทอดความรู้ นั้น เป็รื่อง กุมท (2521) ได้ให้ข้อคิดเห็นที่สอดคล้องกันว่า วิทยากรที่ดีจะต้องสามารถนำประสบการณ์ของคนมาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการสอน สามารถสาธิต อธิบาย บรรยาย และสามารถใช้สื่อการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ ขจรศักดิ์ หาญวงค์ (2528) ได้เพิ่มเติมว่าวิทยากรจะต้องสามารถทำเรื่องยากให้เป็นเรื่องง่าย กระตุ้นให้ทุกคนแสดงความคิดเห็นและสามารถนำอภิปรายได้

6. การเลือกสื่อประกอบการฝึกอบรมคอมพิวเตอร์ ผลการวิจัยพบว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกัน และเห็นด้วยมากและมากที่สุด 20 ข้อ จาก 21 ข้อ โดยสื่อประกอบการบรรยายของวิทยากร และสื่อประกอบการฝึกปฏิบัติของผู้เข้ารับการฝึกอบรมจะสอดคล้องกับเนื้อหาซึ่งจำเป็นสำหรับการฝึกอบรมคอมพิวเตอร์ทำให้การฝึกอบรมดำเนินไปได้ด้วยดี สื่อที่ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นด้วยมากที่สุดที่ใช้ในการฝึกอบรมคอมพิวเตอร์ทั้งวิทยากร และผู้เข้ารับการฝึกอบรม คือ เครื่องคอมพิวเตอร์

มัลติมีเดีย แผ่นดิสก์ CD-ROM เอกสาร ใบงาน และแบบฝึก ชุดโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งสอดคล้องกันกับ เครื่องวัดยี่ ถิ่นอภิชาติ (2531) ที่กล่าวถึงสื่อเทคโนโลยีการศึกษาในการฝึกอบรมว่าเป็นสิ่งที่นำมาใช้เพื่อช่วยในการส่งข่าวสาร ข้อมูล ระหว่างวิทยากรและผู้เข้ารับการฝึกอบรม ให้ดำเนินการไปด้วยดี น่าสนใจ และบรรลุนิติประสงค์ที่กำหนดไว้ และจากผลการวิจัยยังพบว่า อุปกรณ์ที่สำคัญมากที่สุดสำหรับวิทยากรคือ เครื่องฉายภาพจากจอคอมพิวเตอร์ เพราะจากการไปสังเกตการฝึกอบรมวิทยากรหลัก ในเรื่องหลักสูตรคอมพิวเตอร์ โรงเรียนปฏิรูปการศึกษา ปี 2540 ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ และการอบรมครูสอนคอมพิวเตอร์ในโรงเรียนปฏิรูปการศึกษาของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครปฐม ปี 2540 พบว่าห้องเรียนที่มีเครื่องฉายภาพจากจอคอมพิวเตอร์ ผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถมองเห็นภาพบนหน้าจอ ขณะที่วิทยากรบรรยายได้อย่างชัดเจน ผู้เข้ารับการฝึกอบรมทุกคนสามารถปฏิบัติได้ทันตามขั้นตอนไปพร้อมกันได้ ทำให้การฝึกอบรมดำเนินไปด้วยดี นอกจากนี้มีผู้เชี่ยวชาญได้ให้ข้อคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับการเลือกสื่อประกอบการฝึกอบรมว่า ขึ้นอยู่กับความถนัดของวิทยากรว่ามีความถนัดในการใช้สื่ออย่างไร เช่น วิทยากรบางท่านนิยมใช้แผ่นใสกับเครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ บางท่านมีความถนัดในการบรรยายโดยใช้ภาพประกอบ แผนภูมิ บางท่านถนัดใช้โปรแกรมสำเร็จรูปประกอบการบรรยาย นอกจากนี้ยังขึ้นอยู่กับเนื้อหาว่าควรใช้สื่อประเภทใด และวัตถุประสงค์ในการถ่ายทอดความเข้าใจจดจำ เข้าใจรวดเร็ว หรือให้ปฏิบัติไปตามขั้นตอน นอกจากนี้ยังขึ้นอยู่กับความพร้อมของสถานที่และหน่วยงานงานที่จัดการฝึกอบรมอีกด้วย ซึ่งสอดคล้องกันกับ ทองฟู ชินะ โชติ (2531) กล่าวถึงองค์ประกอบในการเลือกสื่อ 5 ด้าน คือ วิทยากร ผู้เข้ารับการอบรม เนื้อหาของหลักสูตร วัตถุประสงค์ในการถ่ายทอด และสถานที่ในการฝึกอบรม

7. การกำหนดเทคนิคและวิธีการฝึกอบรมคอมพิวเตอร์ ผลการวิจัยพบว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกัน และเห็นด้วยมากและมากที่สุด 12 ข้อ จาก 12 ข้อ เทคนิคส่วนใหญ่จะเน้นการให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ และให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้ฝึกปฏิบัติจริง สามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง เพราะการฝึกอบรมคอมพิวเตอร์เป็นเรื่องที่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมจะต้องมีความรู้ ความสามารถ มีทักษะ และสามารถถ่ายทอดได้ จึงต้องเน้นให้เรียนรู้จากการฝึกปฏิบัติจากประสบการณ์การใช้เครื่องคอมพิวเตอร์โดยตรง ส่วนวิธีการในการฝึกอบรมจะเน้นให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้ฝึกปฏิบัติจริง และเน้นการสอนให้ผู้เรียนเกิดการเชื่อมโยงความรู้ในแต่ละโปรแกรม และควรใช้วิธีการวัดและประเมินผล ผู้เข้ารับการฝึกอบรมให้สะท้อนจุดประสงค์ของการเรียนรู้ มีการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการฝึกอบรม จะเห็นว่าการศึกษาฝึกอบรมคอมพิวเตอร์จะต้องใช้วิธีการหลายๆ อย่าง มีการใช้เทคโนโลยีและวิธีการใหม่ๆ ที่สอดคล้องกับลักษณะเนื้อหา และความชำนาญของวิทยากร เช่นเดียวกับ สถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา (2531) ได้กล่าวถึงวิธีการฝึกอบรมว่าองค์ประกอบที่สำคัญอีกประการหนึ่งที่จะนำไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายคือ การเลือกใช้วิธีการฝึกอบรมอย่างถูกต้องเหมาะสมกับจุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ของงาน เนื้อหาวิชาที่จะฝึกอบรม จิตวิทยาการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ และความชำนาญของ

วิทยากร วิธีการฝึกอบรมจึงไม่ใช่วิธีการใดวิธีการหนึ่งโดยเฉพาะ แต่จะใช้วิธีการฝึกอบรมหลายๆ วิธี ผสมผสานกัน นอกจากนี้ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2540) ได้กล่าวถึงวิธีการถ่ายทอดความรู้คอมพิวเตอร์ ในคู่มือการอบรมวิทยากรหลัก หลักสูตรคอมพิวเตอร์ ว่า การเรียนรู้ควรจัดเป็นขั้นตอนจากง่ายไปหายาก และมีการใช้ตัวอย่างที่ยั่วประกอบการอบรม ให้ผู้เข้ารับการอบรมสนใจที่จะเรียน ส่วนกิจกรรมการฝึกอบรมคอมพิวเตอร์นั้น ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกัน และเห็นด้วยมากและมากที่สุด 9 ข้อ จาก 11 ข้อ ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นกิจกรรมที่เน้นการฝึกปฏิบัติ การเรียนรู้ด้วยตนเอง และการนำเสนอผลงาน ที่เป็นเช่นนี้เพราะในการอบรมครูผู้สอนคอมพิวเตอร์นั้น วิทยากรควรคำนึงถึงการถ่ายทอดความรู้โดยเน้นความรู้จากของจริง และการปฏิบัติจริง นั่นคือผู้เข้ารับการอบรมได้เรียนจากคอมพิวเตอร์รุ่นเดียวกันกับที่ใช้จริง (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2540)

8. การดำเนินการฝึกอบรมคอมพิวเตอร์ ผู้วิจัยได้แบ่งเป็น การดำเนินการก่อนการฝึกอบรม การดำเนินการระหว่างการฝึกอบรม และการดำเนินการหลังการฝึกอบรม ผลการวิจัยพบว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกัน และเห็นด้วยมากและมากที่สุด 38 ข้อ จาก 39 ข้อ ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นรายละเอียดของการดำเนินการฝึกอบรมโดยทั่วไป ซึ่งสอดคล้องกับ วิน เรือโพธิ์หัก (2537) ที่กล่าวถึงในเรื่องของการวางแผนการฝึกอบรมว่า แบ่งเป็น 3 ตอนตามระยะเวลาของการปฏิบัติ คือ การเตรียมการก่อนการฝึกอบรม การดำเนินการระหว่างการฝึกอบรม และการดำเนินการหลังการฝึกอบรม ซึ่งในส่วนของรายละเอียดจะมีความสอดคล้องกัน แต่การฝึกอบรมคอมพิวเตอร์มีรายละเอียดที่แตกต่าง คือ ควรเตรียมเครื่องชุดคอมพิวเตอร์ และอุปกรณ์ต่างๆ ก่อนการฝึกอบรม และควรจัดทำเอกสารนิเทศทางไกลเพื่อให้ข้อมูล สารสนเทศ หลังการฝึกอบรม ทั้งนี้เพราะการฝึกอบรมคอมพิวเตอร์นั้นจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการเตรียมอุปกรณ์ คอมพิวเตอร์ เพื่อให้มีความพร้อม วิทยากรและผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถใช้งานได้ทันที ไม่เกิดการขัดข้องและติดขัด ทำให้การฝึกอบรมดำเนินการได้ตามเวลาที่กำหนด และหลังการฝึกอบรมแล้ว จะต้องมีการทำเอกสารนิเทศทางไกลอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่กลับไปปฏิบัติงานแล้วได้ทราบความเคลื่อนไหว และได้รับข้อมูลความรู้ใหม่ๆ เพื่อไปพัฒนาการจัดการเรียนการสอนด้านคอมพิวเตอร์ได้

9. การประเมินและติดตามผลการฝึกอบรมคอมพิวเตอร์ ผลการวิจัยพบว่า สิ่งที่ต้องประเมินและติดตามผลการฝึกอบรมได้แก่ การเตรียมการฝึกอบรม ความรู้พื้นฐานของผู้เข้ารับการอบรม เจตคติต่อคอมพิวเตอร์ ทักษะความคล่องแคล่วในการใช้งานของผู้เข้ารับการฝึกอบรม รวมถึงการติดตามผลการดูแล บำรุงรักษาเครื่องคอมพิวเตอร์ ซึ่งรายละเอียดต่างๆ สอดคล้องกันกับการประเมินผลโครงการแบบซีปปี้ (CIPP Evaluation) (Daniel L. Stufflebeam, 1971) โดยกำหนดขั้นตอนการประเมินออกเป็น 4 ส่วนคือ ประเมินสาระสำคัญ (Context Evaluation) ได้แก่การประเมินความจำเป็นของการฝึกอบรมว่ามีความจำเป็นเพียงใด ความเป็นไปได้ของโครงการ วิธีดำเนินการ และผลกระทบของโครงการเป็นอย่างดี

ไร ซึ่งการฝึกอบรมคอมพิวเตอร์ไม่ได้กำหนดการประเมินในส่วนนี้อาจเป็นเพราะว่าการจัดการฝึกอบรมคอมพิวเตอร์ สำหรับครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา เป็นโครงการที่จะต้องจัดให้มีขึ้นอยู่แล้ว จึงไม่จำเป็นต้องประเมินเพื่อพิจารณาความจำเป็น ส่วนอีก 3 ขั้นตอนซึ่งสอดคล้องกันคือ ประเมินปัจจัยเบื้องต้นของการฝึกอบรม (Input Evaluation) ได้แก่การประเมินความพร้อมของโครงการ ทั้งสถานที่และบุคคล ประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) ได้แก่การประเมินการดำเนินการฝึกอบรม และประเมินผลผลิต (Product Evaluation) ได้แก่การประเมินผลเมื่อเสร็จสิ้นโครงการ หรือประเมินหลังจากผู้เข้ารับการฝึกอบรมกลับไปปฏิบัติหน้าที่แล้ว นอกจากนี้ยังสอดคล้องกันกับ ทองฟู ชินะ โชติ (2531) ที่กล่าวถึงรูปแบบในการประเมินผลการฝึกอบรม 3 ส่วน คือ ผู้เข้ารับการอบรม การดำเนินการอบรม และผลที่ได้รับของผู้เข้ารับการอบรม สำหรับการประเมินผลการปฏิบัติงาน ควรจะวัดความสำเร็จจากผลงานที่ครูลงมือปฏิบัติจริง เพราะจะทำให้ผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้ที่ภาคภูมิใจกับผลงานของตน และมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนวิชาคอมพิวเตอร์ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2540) วิธีการประเมินและติดตามผลทำได้โดยใช้แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ หรือแบบทดสอบ/แบบฝึก ส่วนช่วงเวลาที่ควรประเมินและติดตามผลนั้นควรประเมินและติดตามผลเป็นระยะๆ อย่างต่อเนื่อง และผู้ที่รับผิดชอบในการประเมินและติดตามผลควรเป็นผู้จัดการฝึกอบรม วิทยากร ผู้บริหารโรงเรียน ผู้เข้ารับการฝึกอบรมประเมินกันเอง และศึกษานิเทศก์

จากผลการวิจัย การประเมินรับรองรูปแบบการฝึกอบรมคอมพิวเตอร์ของผู้ทรงคุณวุฒิด้านการฝึกอบรมคอมพิวเตอร์ พบว่าผู้ทรงคุณวุฒิส่วนใหญ่มีความเห็นด้วยในระดับมากถึงมากที่สุดว่ารูปแบบการฝึกอบรมทั้ง 2 รูปแบบมีความเหมาะสมที่ใช้เป็นรูปแบบการฝึกอบรมคอมพิวเตอร์ สำหรับครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ โดยเห็นว่ารูปแบบที่ 1 จะยืดหยุ่นได้ดีกว่า ส่วนรูปแบบที่ 2 นั้นการดำเนินการแต่ละขั้นตอนกำหนดแน่นอนเกินไป ส่วนความเห็นเกี่ยวกับรายละเอียดในรูปแบบแต่ละขั้นตอน ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ความเห็นว่าบางขั้นตอนมีรายละเอียดมากเกินไป ควรกระชับกว่านี้จะดีมาก โดยเฉพาะในส่วนของการศึกษาความต้องการจำเป็นในการฝึกอบรมควรลดรายละเอียดของขั้นตอนลงบ้าง เพราะถ้าทำทุกขั้นตอนแล้วจะทำให้เสียเวลามากเกินไป และการกำหนดคุณสมบัติของกลุ่มเป้าหมายที่เข้ารับการอบรมนั้นทำได้ยากมาก ผู้ใช้ควรนำไปปรับใช้ให้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์และหลักสูตรของการฝึกอบรม

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 รูปแบบการฝึกอบรมคอมพิวเตอร์ สำหรับครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาตินี้ ประกอบด้วยรูปแบบหลัก และส่วนที่เป็น

ความเรียง ในการนำไปใช้นั้นนอกจากจะศึกษาในส่วนของรูปแบบหลักซึ่งประกอบด้วยชั้นคอน 9 ชั้นคอนแล้ว จะต้องศึกษาในส่วนที่เป็นความเรียงซึ่งประกอบด้วยรายละเอียดย่อยๆ ของแต่ละชั้นคอนด้วย ในการนำไปใช้นั้น ผู้ใช้สามารถนำไปปรับหรือประยุกต์ใช้โดยพิจารณาควบคู่ไปกับทฤษฎีที่ตนเองได้เคยศึกษา หรือประสบการณ์ในการจัดการฝึกอบรมที่ผ่านมาได้ เพื่อให้การฝึกอบรมคอมพิวเตอร์มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

1.2 ในการนำรูปแบบการฝึกอบรมคอมพิวเตอร์นี้ไปปรับใช้ กับการฝึกอบรมในลักษณะของหลักสูตรหรือเนื้อหาอื่นๆ สามารถกระทำได้ โดยผู้ใช้ควรศึกษารายละเอียดบางประการที่อาจต้องเปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสม

1.3 การนำรูปแบบการฝึกอบรมคอมพิวเตอร์นี้ไปใช้ ควรจะมีความยืดหยุ่น ตามหน่วยงานที่จัด เนื่องจากแต่ละหน่วยงานจะมีนโยบายจากต้นสังกัด ซึ่งผู้บริหารแต่ละหน่วยงานย่อมจะมีแนวคิดของตนเอง รวมทั้งในเรื่องของความสะดวกในการจัดด้วย เช่นเรื่องของสื่อ อุปกรณ์ บางหน่วยงานก็มีพร้อมและเพียงพอสำหรับผู้เข้ารับการฝึกอบรม บางหน่วยงานก็ไม่เพียงพอต้องปรับใช้ให้เหมาะสม

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดเทคนิค,วิธีการและกิจกรรมประกอบกับสื่อในการฝึกอบรมคอมพิวเตอร์ โดยกำหนดในแต่ละเนื้อหาของหลักสูตรโดยละเอียด ทั้งนี้เพื่อเป็นการพัฒนาการฝึกอบรมคอมพิวเตอร์ ให้มีลักษณะที่เป็นรูปธรรมประกอบไปด้วยหลักการทางการศึกษาที่เป็นประโยชน์ และเมื่อพัฒนาแล้วผู้สนใจสามารถนำไปใช้งานได้ทันที เช่น การฝึกอบรมการใช้โปรแกรมระบบปฏิบัติการ Windows 95 หรือการใช้โปรแกรมอื่นๆ ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับการกำหนดเทคนิค, วิธีการและกิจกรรมการฝึกอบรม รวมทั้งสื่อประกอบการฝึกอบรมเฉพาะในแต่ละเรื่อง ในแต่ละเนื้อหา จะทำให้ผู้จัดการฝึกอบรมได้ทราบรายละเอียดที่ชัดเจน ซึ่งสามารถนำไปปฏิบัติได้ง่าย และผู้จัดการฝึกอบรมสามารถจัดการฝึกอบรมในเนื้อหาใดก็ได้ ตามความต้องการ วัตถุประสงค์ และความพร้อมของหน่วยงานนั้นๆ เพราะในการฝึกอบรมคอมพิวเตอร์แต่ละครั้งนั้นนับว่าเป็นการยากพอสมควรที่หน่วยงานจะสามารถจัดการฝึกอบรมในทุกเนื้อหาของหลักสูตรไปพร้อมกันได้

2.2 ควรมีการนำรูปแบบการฝึกอบรมคอมพิวเตอร์ สำหรับครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษาที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นนี้ไปทดลองใช้ เพื่อจะได้นำผลมาปรับปรุงหรือพัฒนาให้ได้รูปแบบการฝึกอบรมคอมพิวเตอร์ที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น